

Scientific interests: physical culture, physical education, education, teaching methods, modern technologies.

KHIMICH Vita – Doctor of Philosophy Associate Professor Department of Theory and Methods of Physical Education and Sports Khmelnytskyi National University.

Scientific interests: psychological and pedagogical aspects of physical education, aerobics as a means of improving functional status, introduction of modern health systems into physical education and recreational activities.

Стаття надійшла до редакції 15.12.2025 р.

Стаття прийнята до друку 27.12.2025 р.

УДК 37.02:37.091.212:004.9:37.013.73:316.647.5:811

DOI: 10.36550/2415-7988-2026-1-222-211-215

БАГМЕТ Андрій –

аспірант кафедри цифрових технологій і професійної освіти

Вінницького державного педагогічного університету

імені Михайла Коцюбинського

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-0155-9537>

e-mail: andreybagmet@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ ТА МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ ЧЕРЕЗ МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У статті обґрунтовано актуальність і педагогічний потенціал мультимедійних технологій у формуванні толерантності та міжкультурного діалогу в процесі професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов. Вихідним положенням є розуміння інтеграційної компетентності як складової демократичної культури й освітнього результату, що передбачає повагу до культурного різноманіття, здатність до партнерської взаємодії та етичного спілкування. Показано, що цифрове навчальне середовище (онлайн-платформи, мультимедійні матеріали, віртуальні обміни, інтерактивні завдання) створює умови для керованого міжкультурного контакту, однак потребує методичного проєктування та педагогічного супроводу, щоб запобігати стереотипізації, непорозумінням і комунікативним бар'єрам. Розкрито дидактичні можливості мультимедіа як мультимодального дискурсу: актуалізація культурних смислів через аудіовізуальні контексти, розвиток критичного читання медіатекстів, тренування емпатійного слухання, уточнення смислів і формування стратегій діалогу в ситуаціях культурних відмінностей.

Окреслено практикоорієнтовані підходи до підготовки вчителя (телеспівпраця, проєктна взаємодія, CLIL-логіка інтеграції мови й змісту), які забезпечують поєднання мовленнєвого розвитку з вихованням толерантності. Запропоновано критерії оцінювання результативності: комунікативна чутливість, толерантність, готовність до співпраці, здатність вести міжкультурний діалог; визначено можливі індикатори в аудиторній та дистанційній роботі (якість взаємодії на платформі, коректність аргументації, рефлексивні висновки, здатність модераторської обговорення). Зроблено висновок, що системне використання мультимедійних технологій у підготовці вчителів іноземних мов підсилює практичну спрямованість навчання та сприяє формуванню ціннісно орієнтованих компетентностей, необхідних для професійної діяльності в багатокультурному середовищі.

Ключові слова: толерантність, міжкультурний діалог, інтеграційна компетентність, мультимедійні технології, телеспівпраця, віртуальні обміни, мультимодальний дискурс, CLIL, підготовка вчителя іноземних мов.

BAHMET Andrii –

PhD student of the Department of Digital Technologies and

Vocational Education

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-0155-9537>

e-mail: andreybagmet@gmail.com

DEVELOPING TOLERANCE AND INTERCULTURAL DIALOGUE THROUGH MULTIMEDIA TECHNOLOGIES IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF PRE-SERVICE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS

The article substantiates the relevance and pedagogical potential of multimedia technologies for fostering tolerance and intercultural dialogue in the professional training of pre-service foreign language teachers. The starting point is an understanding of intercultural competence as a component of democratic culture and an educational outcome that entails respect for cultural diversity, the ability to engage in partnership-based interaction, and ethical communication. It is shown that a digital learning environment (online platforms, multimedia materials, virtual exchanges, interactive tasks) creates conditions for guided intercultural contact; however, it requires methodological design and pedagogical support to prevent stereotyping, misunderstandings, and communicative barriers. The paper reveals the didactic possibilities of multimedia as multimodal discourse: the actualization of cultural meanings through audiovisual contexts, the development of critical reading of media texts, training in empathic listening, clarification of meanings, and the formation of dialogue strategies in situations of cultural differences.

Practice-oriented approaches to teacher education (telecollaboration, project-based interaction, and the CLIL logic of integrating language and content) are outlined as ways to combine language development with the cultivation of tolerance. Criteria for evaluating effectiveness are proposed (communicative sensitivity, tolerance, readiness for cooperation, and the ability to conduct intercultural dialogue) and possible assessment indicators in classroom-based and distance learning settings are identified (quality of interaction on the platform, appropriateness of argumentation, reflective conclusions, and the ability to moderate discussions). It is concluded that the systematic use of multimedia technologies in foreign language teacher education strengthens the practical orientation of learning and contributes to the development of value-based competencies necessary for professional work in a multicultural environment.

Key words: tolerance, intercultural dialogue, intercultural competence, multimedia technologies, telecollaboration, virtual exchanges, multimodal discourse, CLIL, pre-service foreign language teacher education.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сучасна іншомовна освіта вже не може обмежуватися лише розвитком мовної системи та навичок мовлення. Учитель іноземної мови працює в умовах культурного різноманіття й постійної міжкультурної взаємодії, тому професійна підготовка має цілеспрямовано формувати повагу до відмінностей, здатність до діалогу, етичне спілкування та запобігати виникненню дискримінаційних установок. У цьому контексті мультимедійні технології стають не “додатком” до уроку, а середовищем, у якому відбувається соціалізація, комунікація та формування ціннісних орієнтацій майбутнього педагога.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нормативно-ціннісні підстави актуальності підсилює ICC Framework Ради Європи (2013), де розвиток інтеркультурної компетентності розглядається як завдання освіти, спрямоване на виховання поваги до культурного різноманіття, громадянської відповідальності та демократичної культури [2]. Це означає, що професійна підготовка вчителя має включати практики, які дозволяють не лише декларувати толерантність, а й тренувати її в реальних комунікативних ситуаціях: обговорення чутливих тем, прояснення смислів, коректне реагування на інші норми та погляди, уміння вести діалог у ситуації розбіжностей.

Суттєвий аргумент на користь теми дає дослідження F. Helm про телеспівпрацю у вищій освіті, яке показує, що онлайн-взаємодія (tele-collaboration) створює можливості для автентичного міжкультурного контакту, але водночас супроводжується викликами: нерівністю участі, ризиками непорозуміння, “культурними читаннями” повідомлень, потребою модерації та педагогічного супроводу [1]. Саме тому вивчення ролі мультимедіа в розвитку толерантності є актуальним: без методично грамотної організації онлайн-діалогу цифрове середовище може не зменшувати бар'єри, а відтворювати стереотипи. Саме тому, мультимедійні технології потребують спеціально спроектованих завдань, правил взаємодії, рефлексії та зворотного зв'язку – як інструментів виховання поваги й культури діалогу.

Актуальність дослідження визначається поєднанням трьох чинників: суспільного запиту на виховання поваги до культурного різноманіття, нормативної вимоги розвитку інтеркультурної компетентності в освіті [2] та педагогічної реальності цифрового навчання, у якій саме мультимедійні технології стають ключовим середовищем комунікації та соціалізації [1; 4]. У результаті вивчення ролі мультимедіа у формуванні толерантності й міжкультурного діалогу є методично й науково значущим напрямом удосконалення професійної підготовки вчителів іноземних мов [3; 5].

Метою статті є обґрунтування проблеми формування толерантності та міжкультурного діалогу через мультимедійні технології у професійній підготовці вчителів іноземних мов.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Концептуально тему підсилює позиція С. Kramsch, яка розглядає культуру як невід'ємний вимір іншомовного навчання: мова завжди несе культурні смисли, норми, цінності та способи бачення світу [3]. У цифровому середовищі ці смисли подаються не лише текстом, а через відео, зображення, звук, дизайн, тобто в мультимодальній формі. Саме тому теорія Kress & van Leeuwen про мультимодальний дискурс пояснює, чому аналіз медіатекстів (відеоісторій, постів, інфографіки, онлайн-діалогів) є дидактично значущим: майбутній учитель має вміти “читати” і критично осмислювати повідомлення різних модальностей, помічати приховані смисли, уникати упереджених інтерпретацій і формувати в учнів повагу до іншості через грамотну роботу з медіа [4].

Практико-орієнтованість проблеми підсилюється й підходом CLIL (Marsh, Coyle, Hood), який інтегрує мову з предметним змістом і передбачає роботу з темами культури, суспільства, цінностей і реальних проблем через іншомовну комунікацію [5]. Мультимедійні технології природно підтримують CLIL-логіку: віртуальні тури, інтерактивні карти, відеокейси, симуляції соціальних ситуацій та онлайн-проекти дозволяють обговорювати культурні явища на основі достовірних джерел і формувати діалогічну позицію. Таким чином, тема є актуальною ще й тому, що відповідає сучасним моделям навчання, де толерантність і міжкультурний діалог формуються через діяльність і співпрацю, а не лише через пояснення.

Педагогічний потенціал мультимедійних технологій у формуванні толерантності та міжкультурного діалогу в процесі професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов – це сукупність їхніх дидактичних можливостей і педагогічних ефектів, що забезпечують створення автентичних аудіовізуальних культурних контекстів, організацію керованої онлайн/офлайн взаємодії та моделювання міжкультурних ситуацій, унаслідок чого майбутні вчителі набувають ціннісних установок поваги до культурного різноманіття, комунікативної чутливості, умінь партнерського спілкування і стратегій конструктивного діалогу, а також здатності до рефлексії та самокорекції власної комунікативної поведінки (табл. 1).

Згідно того, зазначено, що педагогічний потенціал мультимедійних технологій у формуванні толерантності та міжкультурного діалогу майбутніх учителів іноземних мов є системним і багатовимірним. Його складові (змістово-культурна, комунікативно-інтерактивна, діяльнісно-симуляційна, емоційно-ціннісна, рефлексивно-оцінна та організаційно-методична) забезпечують поєднання автентичного культурного контексту з практикою реальної взаємодії, моделюванням міжкультурних ситуацій і рефлексивним опрацюванням досвіду.

Таблиця 1

Складові педагогічного потенціалу мультимедійних технологій

Складові	Характеристика
Змістово-культурна (контекстна) складова	Мультимедіа забезпечує доступ до автентичних культурних смислів через відео, подкасти, віртуальні тури, цифрові архіви, інтерактивні карти тощо. Саме контекст (ситуації, ролі, норми ввічливості, невербальні коди) робить культуру “видимою”, тому студенти вчаться не лише знати факти про культуру, а розуміти, як культура проявляється у мовленні та поведінці.
Комунікативно-інтерактивна складова	Онлайн-платформи, телеспівпраця, форуми, відеозустрічі та спільні проєкти створюють умови для керованого діалогу, де формуються навички міжкультурної взаємодії: уточнення смислів, активне слухання, коректне реагування на відмінності, етичне ведення дискусії. Тут мультимедіа виступає не “матеріалом”, а середовищем практики.
Діяльнісно-симуляційна складова	Інтерактивні симуляції та кейси дозволяють моделювати складні ситуації (непорозуміння, конфлікт норм, різні стилі комунікації) і тренувати стратегії поведінки без ризику “соціальної помилки”, що важливо для виховання толерантності, бо цінності найкраще засвоюються через проживання ситуації та практичні рішення, а не лише через пояснення.
Емоційно-ціннісна складова	Аудіовізуальні історії, документальні сюжети, особисті наративи, відеокейси підвищують емпатійність і сприяють прийняттю іншості, бо включають емоційний канал і зменшують “дистанцію” між культурами, що створює підґрунтя для толерантності як внутрішньої установки, а не формальної норми.
Рефлексивно-оцінна складова	Цифрові інструменти дають можливість запису, повторного перегляду, самооцінювання та взаємооцінювання (рубрики, чек-листи, електронні портфоліо, коментарі). Завдяки цьому формується здатність аналізувати власні установки, мовленнєві та невербальні дії, помічати упередження й коригувати поведінку. Для майбутнього вчителя це критично, бо міжкультурний діалог потребує самоконтролю та рефлексії.
Організаційно-методична складова	Мультимедіа дозволяє реалізувати змішане навчання, диференціацію, індивідуальні траєкторії, проєктну роботу, CLIL-формати. Це робить розвиток толерантності й діалогу системним, а не епізодичним: теми й практики можна планувати, повторювати, ускладнювати.

Функції педагогічного потенціалу мультимедійних технологій включають такі характеристики [2, 4]:

Культуроактуалізувальна функція виводить культурні смисли з рівня абстракції в конкретні ситуації: “як говорять-поводяться-домовляються-виявляють повагу”, що допомагає студентам бачити культуру як систему норм і значень, а не набір фактів.

Комунікативно-тренувальна функція забезпечує регулярну практику міжкультурного спілкування: діалоги, дискусії, співпраця, проєкти. Внаслідок цього розвивається комунікативна чутливість, уміння вести діалог і будувати партнерські взаємини.

Ціннісно-виховна функція формує установки поваги, відкритості, толерантності через переживання й осмислення досвіду взаємодії. Мультимедіа підсилює виховний ефект, бо працює з емоціями та особистісними смислами.

Превентивна функція (запобігання стереотипам і конфліктам) забезпечується шляхом аналізу медіатекстів, симуляції й рефлексії студенти вчаться розпізнавати стереотипізацію, “поспішні інтерпретації”, мову ворожнечі, а також обирати коректні стратегії реагування.

Розвивально-регулятивна функція підтримує саморегуляцію в складній взаємодії: керування тривожністю, витримування невизначеності, контроль емоцій, здатність зберігати професійну позицію, що напряму пов’язано з якістю міжкультурного діалогу.

Діагностично-оцінна функція надає можливість оцінювати не лише знання, а й компетентнісні прояви: якість взаємодії, аргументації, коректність висловлювань, здатність до співпраці, рівень рефлексії. Цифрові сліди діяльності (обговорення, записи, проєкти) роблять оцінювання більш обґрунтованим.

Інтегративна функція поєднує мовну підготовку з культурною та виховною: мова вивчається як інструмент реальної взаємодії, а міжкультурний діалог стає змістом і формою навчання.

Реалізуючи культуроактуалізувальну, тренувальну, ціннісно-виховну, превентивну, розвивально-регулятивну, діагностично-оцінну та інтегративну функції, мультимедіа підсилює практикоорієнтованість професійної підготовки, сприяє формуванню комунікативної чутливості, толерантних установок, готовності до співпраці й здатності вести конструктивний міжкультурний діалог. Відтак системне й методично виважене впровадження мультимедійних технологій виступає необхідною умовою підготовки сучасного вчителя іноземних мов, здатного ефективно діяти в багатокультурному освітньому середовищі [1, 3].

Дослідження ролі мультимедіа у вихованні поваги до культурного різноманіття є методично та соціально значущим, оскільки саме мультимедійне середовище сьогодні стало одним із головних каналів, через які молодь отримує уявлення про “інших”, формує установки, емоційні реакції та моделі взаємодії. Відповідно, освіта має не лише використовувати мультимедіа як технічний інструмент, а й науково обґрунтовувати, як і за яких умов мультимедійні технології сприяють розвитку толерантності, а коли можуть, навпаки, підсилювати стереотипи чи поляризацію [2, 5].

По-перше, мультимедіа забезпечує автентичний культурний досвід через поєднання тексту, звуку, зображення, відео та інтерактивності, що важливо, оскільки повага до різноманіття формується не стільки через абстрактні знання, скільки через розуміння культурних смислів у реальних ситуаціях: як люди висловлюють ввічливість, незгоду, підтримку, як проявляються соціальні ролі, які цінності стоять за мовленнєвими нормами. З позицій мультимодального підходу (Kress & van

Leeuwen) культурні значення передаються різними “модами” комунікації, тому робота з медіатекстами вчить студентів бачити не лише “що сказано”, а й “як це подано” і “який смисл/оцінка в цьому закладені”, що створює основу для критичного розуміння іншості без спрощення й узагальнення.

По-друге, мультимедіа створює умови для реального міжкультурного діалогу, а не лише вивчення культури “про інших”. Телеспівпраця, віртуальні обміни та взаємодія на платформах (Helm) дають студентам досвід спільної діяльності з партнерами з інших культур, де повага проявляється практично: у правилах спілкування, способах уточнення смислів, умінні слухати, коректно аргументувати й домовлятися. Саме тому дослідження потрібні для визначення ефективних педагогічних умов: які типи завдань, модерація, підтримка рефлексії й правила взаємодії перетворюють онлайн-спілкування на інструмент виховання толерантності, а не на джерело непорозуміння [1].

По-третє, виховання поваги до культурного різноманіття має нормативно-ціннісну основу. У документах Ради Європи (ICC Framework) інтеркультурна компетентність прямо пов’язується з демократичною культурою, правами людини, діалогом і недискримінацією. Отже, дослідження ролі мультимедіа є актуальним ще й тому, що допомагає перевести ці цінності в конкретні освітні практики: як через відеореєстри, інтерактивні дискусії, аналіз медіаповідомлень і симуляції формувати етичне ставлення до іншості та готовність до співжиття в різноманітному суспільстві [2].

По-четверте, мультимедіа може бути як ресурсом, так і ризиком. Вона здатна відтворювати стереотипи, “екзотизувати” інші культури або підсилювати мову ворожнечі, якщо не забезпечено критичне осмислення й педагогічний супровід. Саме тому дослідження ролі мультимедіа потрібні для виявлення механізмів впливу: які формати (відеоісторії, документальні сюжети, симуляції, дискусійні платформи), які способи роботи (порівняння перспектив, аналіз упереджень, перевірка джерел, рефлексивні завдання) сприяють формуванню поваги, емпатії та відповідального ставлення [2].

По-п’яте, для майбутніх учителів іноземних мов ця проблематика має подвійне значення: вони не лише самі формують власну толерантність, а й повинні оволодіти методиками її розвитку в учнів. Підхід Kramsch підкреслює, що культура є невід’ємною частиною навчання мови, тому вчитель має вміти перетворювати культурні відмінності на ресурс навчання, а не на підставу для оцінювання чи дистанціювання [3]. Відповідно, дослідження мультимедіа в цьому контексті допомагає обґрунтувати методичні рішення: як інтегрувати культурні теми (зокрема в логіці CLIL) і забезпечити виховний ефект через мовленнєву діяльність.

Отже, дослідження ролі мультимедіа у вихованні поваги до культурного різноманіття є необхідним, бо мультимедійні технології одночасно: надають автентичний культурний контекст,

забезпечують практику міжкультурного діалогу, допомагають реалізувати ціннісні орієнтири освіти, потребують науково обґрунтованого педагогічного супроводу для мінімізації ризиків стереотипізації, і формують професійну готовність майбутніх учителів іноземних мов виховувати толерантність у наступних поколіннях учнів.

Практикоорієнтовані підходи до підготовки вчителя іноземних мов – телеспівпраця, проєктна взаємодія та CLIL-логіка інтеграції мови й змісту – методично виправдані тим, що вони переводять формування толерантності з рівня декларацій у площину дії та досвіду, а мовленнєвий розвиток забезпечують через реальне спілкування, співпрацю й розв’язання змістовних завдань. Толерантність і міжкультурний діалог не формуються лише через інформацію про “інші культури”; вони розвиваються тоді, коли майбутній учитель практикує партнерську взаємодію, навчається прояснювати смисли, витримувати відмінності та зберігати повагу в ситуації розбіжностей.

Телеспівпраця (telecollaboration) є практикоорієнтованою тому, що створює керований формат автентичного міжкультурного контакту в онлайн-середовищі: студенти взаємодіють із партнерами, виконують спільні завдання, домовляються про правила, уточнюють наміри та інтерпретації. У таких умовах мовлення використовується як робочий інструмент співпраці, а толерантність проявляється у конкретних діях: коректності формулювань, умінні слухати, униканні стереотипізації, готовності приймати іншу позицію. Водночас телеспівпраця вимагає педагогічного супроводу (модерації, рефлексії, правил комунікації), що робить її ефективною технологією не тільки для мовленнєвого тренування, а й для виховання культури діалогу.

Проєктна взаємодія забезпечує поєднання мовленнєвого розвитку з толерантністю через логіку “спільного продукту”: команда має розподілити ролі, узгодити рішення, аргументувати, домовитися про критерії якості, презентувати результат. Саме в проєкті природно тренуються соціальні навички (співпраця, відповідальність, конструктивний зворотний зв’язок) і міжкультурна чутливість (врахування різних перспектив, повага до відмінностей, вміння уникати конфронтації). Мовленнєва практика тут інтегрована в реальну діяльність: дискусії, переговори, написання текстів, презентації, що підсилює мотивацію і робить навчання компетентнісним.

CLIL (Content and Language Integrated Learning) є релевантним, оскільки дозволяє працювати з культурно й соціально значущими темами (права людини, стереотипи, культурні норми, соціальна справедливість, комунікація в різноманітті) іноземною мовою, що створює природний простір для виховання толерантності: студенти не “вивчають культуру окремо”, а осмислюють реальні суспільні питання, вчать аргументувати, порівнювати, розрізняти факти й оцінки, вести дискусію без агресії. Водночас CLIL підтримує мовленнєвий розвиток: збагачується

словник, формуються академічні мовні структури, навички усного й писемного мовлення на матеріалі змістових задач.

Запропоновані критерії оцінювання результативності є обґрунтованими, бо відображають не лише “знання про культуру”, а якість реальної взаємодії, що й становить сутність толерантності та міжкультурного діалогу. Комунікативна чутливість фіксує здатність помічати контекст, невербальні/паравербальні сигнали, підтексти та коректно прояснювати смисли. Толерантність відображає установки поваги, прийняття відмінностей і відсутність дискримінаційних суджень у комунікації. Готовність до співпраці показує здатність працювати в команді, брати відповідальність, давати й приймати зворотний зв'язок. Здатність вести міжкультурний діалог означає вміння підтримувати партнерську взаємодію в умовах розбіжностей: аргументувати без тиску, домовлятися, запобігати ескалації, узгоджувати правила [3, 4].

Визначені індикатори роблять ці критерії спостережуваними і придатними для оцінювання як в аудиторній, так і в дистанційній роботі. Якість взаємодії на платформі (регулярність участі, змістовність реплік, відповідь на партнерів, дотримання етики) показує реальний рівень включеності й співпраці. Коректність аргументації (поважний тон, опора на факти, вміння визнавати іншу позицію) відображає діалогічну культуру та толерантність у дискусії. Рефлексивні висновки (усвідомлення власних упереджень, аналіз труднощів, план корекції) демонструють здатність до саморозвитку й професійної позиції вчителя. Здатність модерації обговорень (підтримка правил, залучення тих, хто мовчить, зниження напруги, підсумовування) є показником готовності майбутнього педагога керувати міжкультурною комунікацією в класі та онлайн.

Саме тому, телеспівпраця, проєктне навчання та CLIL забезпечують практичний місток між мовленнєвими вміннями й вихованням толерантності, а запропоновані критерії та індикатори дозволяють оцінювати результат не формально, а через реальні прояви міжкультурної взаємодії в освітньому процесі.

Висновки та перспективи подальших розвідок наперед. Таким чином, формування толерантності та міжкультурного діалогу у професійній підготовці вчителів іноземних мов доцільно розглядати як пріоритетний напрям сучасної педагогічної освіти, а мультимедійні технології – як ефективний інструмент його реалізації. Онлайн-платформи, аудіовізуальні матеріали, інтерактивні завдання, телеспівпраця й віртуальні обміни створюють умови для керованого міжкультурного контакту, моделювання реальних комунікативних ситуацій і практичного відпрацювання стратегій партнерської взаємодії. Найбільший освітній ефект забезпечує системна інтеграція мультимедіа в навчання за логікою мотиваційно-ціннісного, когнітивного, операційно-діяльнісного та рефлексивно-оцінного компонентів, що поєднує засвоєння культурних смислів із розвитком комунікативної чутливості, емпатійного слухання,

здатності керувати невизначеністю та долати стереотипи.

Практикоорієнтовані підходи (телеспівпраця, проєктна взаємодія, CLIL) дозволяють синхронізувати мовленнєвий розвиток із вихованням поваги до культурного різноманіття, а критерії результативності (толерантність, готовність до співпраці, здатність вести міжкультурний діалог) і відповідні індикатори в аудиторних і дистанційних форматах роблять цей результат вимірюваним.

Перспективою подальших досліджень є апробація комплексних мультимедійних програм у підготовці вчителів та уточнення інструментів діагностики динаміки толерантності й міжкультурного діалогу в умовах цифрового навчання.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Helm F. The Practices and Challenges of Telecollaboration in Higher Education. *Language Learning & Technology*. 2015. Vol. 19. № 2. P. 197–217.
2. ICC Framework. Developing Intercultural Competence through Education. Council of Europe. 2013. 52 p.
3. Kramsch C. Culture in Foreign Language Teaching. *Iranian Journal of Language Teaching Research*. 2013. Vol. 1. No. 1. P. 57–78.
4. Kress G., van Leeuwen T. *Multimodal Discourse: The Modes and Media of Contemporary Communication*. Arnold Publishers. 2001. 152 p.
5. Marsh D., Coyle D., Hood P. *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press. 2010. 184 p.

REFERENCES

1. Council of Europe. (2013). ICC Framework. Developing Intercultural Competence through Education. Strasbourg: Council of Europe. 52 p. [in English]
2. Helm, F. (2015). The Practices and Challenges of Telecollaboration in Higher Education. *Language Learning & Technology*. 19(2). Pp. 197–217. [in English]
3. Kramsch, C. (2013). Culture in Foreign Language Teaching. *Iranian Journal of Language Teaching Research*. 1(1). Pp. 57–78. [in English]
4. Kress, G., & van Leeuwen, T. (2001). *Multimodal Discourse: The Modes and Media of Contemporary Communication*. London: Arnold Publishers. 152 p. [in English]
5. Marsh, D., Coyle, D., & Hood, P. (2010). *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press. 184 p. [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

БАГМЕТ Андрій – аспірант кафедри цифрових технологій і професійної освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Наукові інтереси: формування толерантності та міжкультурного діалогу через мультимедійні технології у професійній підготовці вчителів іноземних мов.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

BAHMET Andrii – PhD student of the Department of Digital Technologies and Vocational Education, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University.

Scientific interests: developing tolerance and intercultural dialogue through multimedia technologies in the professional training of pre-service foreign language teachers.

Стаття надійшла до редакції 15.12.2025 р.

Стаття прийнята до друку 27.12.2025 р.